

۲۔ حرفِ اضافہ

حرفِ اضافہ وہ حروف ہیں جن سے جملے یا ترکیب میں اس کا دوسرے لفظ سے تعلق ظاہر ہوتا ہے۔

فارسی میں حرفِ اضافہ دو گروہ میں تقسیم ہوتا ہے:

۱۔ وہ جن میں زیرِ اضافت استعمال نہیں ہوتا ہے۔ مثلاً

با ، بہ ، در ، از ، بی ، بر ، تا

۲۔ وہ جن میں زیرِ اضافت استعمال ہوتا ہے۔ مثلاً

برای ، زیر ، پیش ، بیرون ، نزد ، طرف ، روی ، بدون

Study the following sentences.

(الف) مندرجہ ذیل جملوں کا مطالعہ کیجیے۔

مُدیر در اطاق است۔

مدرسہ بہ طرفِ باغ است۔

قلم زیرِ میز است۔

فرہنگ بر روی میز است۔

قلم نزدِ کتاب است۔

احمد از ناگپور آمد۔

پیشِ اسلم رایانہ است۔

صندلی نزدِ در است۔

سبد پُر از میوہ ہا برای خوردن است۔

مزید چند حرفِ اضافہ یہ ہیں: تا - طرف - بی - بدون

Study the following sentences.

(ب) مندرجہ ذیل جملوں کا مطالعہ کیجیے۔

این قطار از کولکاتا حرکت کردہ بہ سمتِ لکھنؤ راہی می شود۔

آن مرد بہ سوئی صحرا می رود۔

این معلّم بدونِ کلاہ است۔

ناصر از شنبہ تا ہفتہ کار می کند۔

دفترِ من طرفِ مدرسہ است۔

2. Preposition

Preposition 'حرف اضافه' is a word placed before a noun or a pronoun to show the relation between it and some other word in the sentence.

In Persian, prepositions fall in two groups:

(1) Those used without *ezafat* (zer) as:

با ، به ، در ، از ، بی ، بر ، تا ، را

(2) Those used with *ezafat* (zer) as:

برای ، زیر ، پیش ، بیرون ، نزد ، طرف ، روی ، بدون

(A) Study the following sentences:

Manager is in the room.

مدیر در اطاق است.

The school is towards the garden.

مدرسه به طرف باغ است.

The pen is under the table.

قلم زیر میز است.

Dictionary is on the table.

فرهنگ بر روی میز است.

Pen is near the book.

قلم نزد کتاب است.

Ahmed came from Nagpur.

احمد از ناگپور آمد.

The computer is in front of Aslam.

پیش اسلم رایانه است.

Chair is near the door.

صندلی نزد در است.

The basket full of fruits is for eating.

سبد پر از میوه ها برای خوردن است.

تا - طرف - بی - بدون

(B) Study the following sentences:

This train leaves from Kolkata and is running towards Lucknow.

این قطار از کولکاتا حرکت کرده به سمت لکهنؤ راهی می شود.

That man is going towards the desert.

آن مرد به سوئی صحرا می رود.

This teacher is without a cap.

این معلم بدون کلاه است.

Nasir works from Sunday to Saturday.

ناصر از شنبه تا هفته کار می کند.

My office is towards the school.

دفتر من طرف مدرسه است.

پرسش Exercise

۱۔ قوسین میں دیے ہوئے حرف اضافہ سے خالی جگہ پُر کیجیے۔

Fill in the blanks with suitable prepositions from the brackets.

- ۱۔ او تیر اندازی مہارتِ تامہ داشت۔ (در ، پر)
- ۲۔ مسلمانان مگہ مدینہ ہجرت نمودند۔ (بہ ، از)
- ۳۔ برای اظهار اُلفت گاؤں جشنی برپا می کنند۔ (زیر ، با)
- ۴۔ مسجد روی یک بلندی واقع شدہ۔ (پر ، در)
- ۵۔ من تو ہیچ ارمغانی نمی خواہم۔ (در ، از)
- ۶۔ آقا چہ چیز ہا صبحانہ میل می فرمائید۔ (را ، برای)
- ۷۔ آقا زندانیانِ ما را دستِ شما قرار دادہ۔ (تا ، زیر)

